

ція, Неаполь, Сицилія, Кастилія и Арагонія — на Климента. Тогава власть-та на папы-ты ослабнѣла, клеръ-тъ имъ ся прѣспиралъ, а народъ-тъ ся смаялъ кого отъ двама-та папы, да припознава за законенъ. Това разстройство си вѣрвѣло 42 години почти, и най-послѣ събранный въ Пизжъ Съборъ управилъ работы-ты папъ, осуждающеъ за схисматици и черковны смѣтителѣ и Авиньонскый Венедикта XIII-ый и Римскыя Григорія XIII-ый, и избирающеъ на мѣсто-то имъ Александра V-ый (1409 г.).

Тѣмъ ослабнѣла-та отъ това раздвояваніе западна Іераршія отъ день на день стѣснявала кръга на власть-тѣ си; обстоятелства-та ся измѣнили, вѣкъ-тъ на просвѣщеніе-то распрѣснѣлъ свои-ты зари на сякадѣ, Костанскый и Базелскый Съборъ жъ ограничилъ още повече, а съ общество-то на Хуситы-ты начинала да ѣ ся раздробява и черкова-та, коя-то прѣзъ XVI-ый вѣкъ изгубила още по-много, като посрѣщнѣли страшны противници въ лице-то на Лютера, Цвингли и другы-ты още реформаторы. Въ XVII-ый вѣкъ вече ся намира ограничена въ много тѣсны границы, и нѣсамо Западни-ти царіе си вѣршяхъ работы-ты независимо отъ папскѣ-тѣ власть; нѣ прѣемници-ти на Инокентія XI-ый ся прѣнѣдихъ отъ Людовика XIV-ый да му отетѣпять подновены-ты царскы правдины (*jus regali*) и да приемѣтъ четыри-тѣ точки на Парижко-то народно събраніе: 1) Папа-та и сичка-та Іераршія нѣмѣтъ никаквѣ власть надъ политическы-ты работы на царіе-ты, понеже черковни-ти ключеве нѣмѣтъ силѣ-тѣ да ги свалять отъ прѣсто-лы-ты имъ, и да развѣрзвать подданныи-ты имъ отъ клятвѣ-тѣ, кожд-то имъ сѣ дали, че ще имъ сѣ вѣрни. 2) Власть-та на Общы-ты или Вселенскы-ты Съборы е по-горня отъ папскѣ-тѣ. 3) Свобода-та и власть-та на папѣ-тѣ не може да прѣскочи прѣдѣлы-ты на опрѣдѣлены-ты правила, и ся ограничява отъ отетѣпены-ты на Френскѣ-тѣ черковѣ нравы и обычаи. 4) Въ догматическы-ты работы власть-та на папѣ-тѣ е най-голѣма, нѣ рѣшенія-та му не бѣва да ся приемѣтъ, дордѣ ся не подтверждать отъ сичкѣ-тѣ черковѣ.

Кардинали. По-горѣ ся рече, че папа Николай II-ый далъ право-то за избираніе-то на папы-ты, исключительно на Кардиналы-ты, на кои-то имя-то е познато още отъ вѣмѣя-то на папа Григорія I-ый или Великый, и съ него тогава наричали само священници-ты и диаконы-ты, кои-то надзиравали поведеніе-то на другы-ты священници и диаконы въ черковы-ты на митрополиты-ты, а послѣ зѣли да си го усваявать и епископи-ти; нѣ прѣзъ X-ый и особито прѣзъ XI-ый вѣкъ право-то на Кардиналы-ты възлѣзло до